

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Vaccination Värmland	Version 9	Antal sidor 3
Dokumentägare Eric Le Brasseur Utvecklingsledare, Specialist i allmänmedicin	Fastställare Lena Gjevart Hälsa- och sjukvårdsdirektör	Giltig fr.o.m. 2023-09-26	Giltig t.o.m. 2025-09-25

Vaccination mot pneumokocker

Gäller för: Hälsa- och sjukvård, Kommunal vård och omsorg

Bakgrund

Risken att drabbas av pneumokockinfektion är större hos personer 65 år eller äldre samt hos personer med vissa kroniska sjukdomar eller risktillstånd.

Rekommenderad vaccination till riskgrupper

Sedan den 1 december 2022 gäller ett nationellt särskilt vaccinationsprogram. Vaccinationsprogrammet omfattar alla personer som är 2 år eller äldre med vissa sjukdomar eller tillstånd.

Vaccination mot pneumokocker ska också erbjudas till alla det år de fyller 75 år. Om vaccinationen inte genomförs under det året, har personen rätt till en kostnadsfri vaccination vid ett senare tillfälle. *Dessa vaccinationer ska rapporteras till nationella vaccinationsregistret (NVR).*

I Region Värmland rekommenderas vaccination mot pneumokocker även till alla personer som är 65 år och äldre. Dessa vaccinationer ska inte rapporteras till NVR.

Typer av pneumokockvaccin

Det finns två typer av vaccin mot pneumokocker:

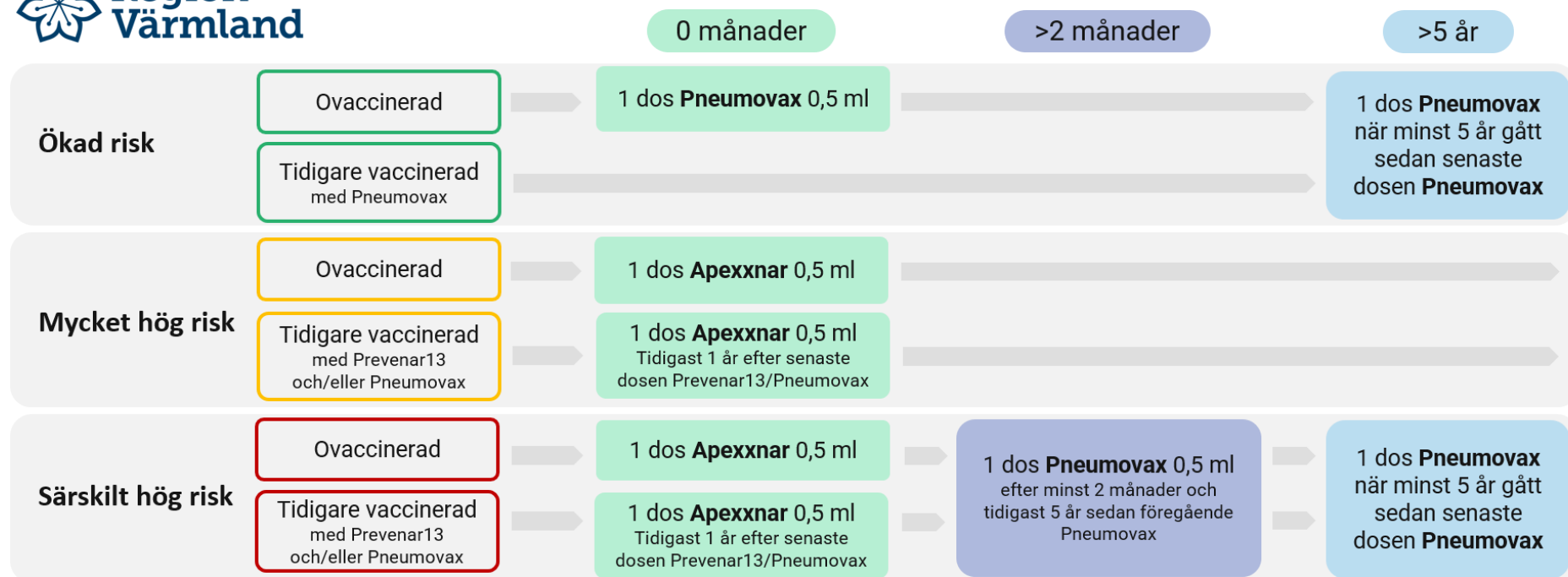
- **Polysackaridvaccin** som innehåller antigen från pneumokockbakteriens kapsel, PPV23 (Pneumovax) som skyddar mot 23 serotyper.
- **Konjugerat polysackaridvaccin:** Det finns fyra vaccin med olika antal serotyper. PCV10 (Synflorix), PCV13 (Prevenar 13), PCV15 (Vaxneuvance) och PCV20 (Apexxnar). I Region Värmland är för närvarande PCV10 (Synflorix) upphandlat till barnvaccinationsprogrammet. PCV20 (Apexxnar) har upphandlats nationellt och är godkänt för personer 18 år och äldre.

Pneumovax innehåller antigen från 23 olika serotyper och inducerar inte T-cellsmedierat immunsvaret och inget immunologiskt minne. Revaccination ger ett liknande antikropsvar som primärvaccination men inte någon boostereffekt.

I konjugerat vaccin (Apexxnar och Prevenar 13) är polysackariden kopplat till ett bärarprotein. Konjugering av ett protein till polysackariden inducerar ett T-cellsmedierat immunsvaret och immunologiskt minne. För rekommendationer om revaccination se flödesschemat i slutet av dokumentet.

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Vaccination Värmland	Version 9	Antal sidor 3
Dokumentägare Eric Le Brasseur Utvecklingsledare, Specialist i allmänmedicin	Fastställare Lena Gjevert Hälso- och sjukvårdsdirektör	Giltig fr.o.m. 2023-09-26	Giltig t.o.m. 2025-09-25

Pneumokockvaccination av vuxna (≥18 år)

Upprepad vaccination med Apexxnar rekommenderas inte, men det kan vara aktuellt att ge Pneumovax enligt schemat ovan. Det saknas information om behovet av revaccination med Apexxnar.

Ökad risk

- Personer som är 65 år eller äldre
- Tillstånd med nedsatt lungfunktion, hostkraft, sekretstagnation
- Kronisk hjärtsjukdom, lungsjukdom, leversjukdom, njursvikt
- Diabetes mellitus
- Personer som har haft invasiv pneumokocksjukdom
- Efter individuell bedömning: Personer med alkohol- eller narkotikamissbruk, rökare, svetsare som utsätts för toxisk rök

Mycket hög risk

- Nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, t.ex. stamcells- eller organtransplantation, hematologisk cancersjukdom, lungcancer, cytostatikabehandling eller kraftig immunosupprimerande läkemedelsbehandling
- Nefrotiskt syndrom
- Cochleaimplantat
- Cystisk fibros

Särskilt hög risk

- Anatomisk eller funktionell aspleni/hypospleni
- Likvorläckage
- Gravt nedsatt immunförsvar (efter individuell bedömning)